

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO : 2016/525
KARAR TARİHİ : 29/07/2016

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ

:

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ

:

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

: Elektrik faturası bedelinin fahiş şekilde artışına neden olduğu iddia edilen DST (Dağıtım Sistem Tarifesi) kaleminin yasal olmadığı gerekçesi ile iptali talebi hakkındadır.

ŞİKAYETİN KONUSU

: 1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
2) Elektrik Dağıtım A.Ş.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ

: 01/02/2016

LUSUL

A. Şikayet Başvuru Süreci

1. Şikayet başvurusu, Kurumumuza posta yolu ile gönderilen, 01/02/2016 tarih ve 1191 sayı ile kayıt altına alınan, gerçek kişiler için şikayet başvuru belgesi vasıtasıyla yapılmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanabilmesi için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 2016/525 şikayet numaralı Ret önerisiyle Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Yapılan ön inceleme neticesinde, şikayet konusunun; Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikayetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikayetin süresinde yapıldığı ve şikayetin diğer ön inceleme konularında da eksikliğinin bulunmadığı, bu nedenle şikayetin inceleme ve araştırılmasına engel bir durumun bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikayetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikayet başvurusu,'daki ikametgahında kullandığı elektriği, Elektrik İşletmeleri A.Ş. 'den Abone Numarası ile temin ettiğini, 2016 yılına ait ilk elektrik faturası ile 2015 yılına ait elektrik faturasını kıyasladığında, son elektrik fatura bedelinin %100 oranında arttığını gördüğünü, ilgili faturaları incelediğinde, DST (Dağıtım Sistem Tarifesi) ve PST (Perakende Satış Tarifesi) kalemlerinin % 50 oranında arttığını gördüğünü, DST kaleminin ne olduğunu Elektrik A.Ş.'den sorduğunda gelen cevabi yazıda " tüm işlemlerin EPDK (Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu)

tarafından organize edildiği ve dolayısıyla yapılan zammın nedeni olarak EPDK'nın gösterildiğini, yaklaşık 3 yıldan beri zam yapılmaması sebebi ile % 6,8 zam yapıldığının belirtildiği ancak DST alt açılımı ve maliyet kalemleri hakkında gerek ilgili anonim şirketi gerekse EPDK tarafından detaylı ve tatmin edici bilgi verilmediğini ", kendisinin bizzat basından takip ettiği kadarıyla elektrik dağıtımında % 250 oranında gizli zam yapılarak, daha önce yargının iptal ettiği vergilerin gizli kalemlerle tekrar tahsil edildiğini öğrendiğini, evinde kullandığı tüm enerji çeken aletlerin +++ düzeyinde olduğunu ve bu nedenle bir önceki elektrik faturasında görüleceği üzere aktif vergiler hariç elektrik kullanımının 30 TL + vergiler + KDV = 47.30 TL olarak gelebileceğini, söz konusu şirket tarafından haksız kazanç elde edildiğini ve EPDK' nın denetim eksikliği nedeni de dikkate alınarak bu duruma engel olmadığını beyan ederek, yasal olmayan kesintinin iptali, şu ana kadar yapılan bu kesintilerin de tarafına ödenmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikayete İlişkin Açıklamaları

4. Şikayet başvurusunun çözüme kavuşturulması amacıyla Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü'nden bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur.

4.1. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarifeler Dairesi Başkanlığı'nın2016 tarih ve sayılı ve/2016 tarih ve sayılı yazılarda özetle; 1 Ekim 2014 tarihinde nihai fiyatlara % 8,87 (ağırlıklı ortalama) oranında zam yapıldığı ve söz konusu tarihten sonra fonsuz nihai fiyatlarda artış gerçekleşmediği, 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren geçerli olacak ve EPDK tarafından düzenlenen perakende elektrik satış fiyatlarında ağırlıklı ortalama vergi ve fonlar hariç % 6,8 civarında artış ihtiyacı hasıl olduğu ve bu fiyat artışının nedeninin; Kamuya ait toptan satış şirketi olan Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş.'nin (TETAŞ) düzenlemeye tabi fiyatların enerji bileşeninin ana belirleyicisi olduğu, TETAŞ alım maliyetlerinde döviz kuru ve diğer yükümlülükler sebebiyle artışlar gerçekleştiği için TETAŞ fiyatında % 2,6 artış ihtiyacı olduğu ve bu artışın nihai fiyatlara etkisinin %1,9 civarında olduğu; Kamuya ait iletim şirketi Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'in (TEİAŞ) gelir ihtiyacında meydana gelen artma neticesinde söz konusu iletim maliyetlerindeki artışın nihai fiyatlara etkisinin %2 nin üzerinde olduğu; Dağıtım şirketleri ve görevli tedarik şirketlerinin 2016-2020 gelir gereksinimlerinin belirlendiği ve işletme gideri artış ihtiyaçlarının bu konuda önemli bir kriter olarak belirleyici olduğu; Tüketicilere ilişkin maliyet ve bağlantı tiplerinin değiştiği ve benzeri durumların gösterildiği, enerji bedellerinde fiyat artışı ihtiyacı olduğunda bu artışın yapılmamasının serbest piyasada faaliyet gösteren tedarikçiler için rekabeti bozucu bir etkinin oluşacağı, tüm ülkenin uzun dönem faydasının azamileştirilmesi için gerekli fiyat artışlarının zamanında yapılmasının önemlilik arzettiği, 1/1/2016 tarihinden önce dağıtım bedeli, iletim bedeli, kayıp bedeli, perakende satış hizmet bedeli, enerji bedeli ve sayaç okuma bedeli ayrı kalemler olarak gösterilirken 1/1/2016 tarihinde yürürlüğe giren mevzuat kapsamında dağıtım bedeli, iletim bedeli, kayıp bedeli ve sayaç okuma bedeli faturada dağıtım bedeli adı altında tek bir kalem olarak gösterildiği, 1/1/2016 tarihinden önceki ve sonraki dönemlerde faturalarda yer alan enerji ve dağıtım bedelleri içeriğinin farklı olması nedeniyle bu dönemlere ilişkin enerji ve dağıtım bedellerinin karşılaştırılmasının daha sağlıklı sonuç vereceği, yapılan hesaplamalar ile bulunan bedellerin Kurul onaylı tarife tablolarına ve ilgili mevzuata uygun olduğu, ilgili faturaların <http://www.epdk.org.tr/> bağlantısından erişim sağlanabilen elektrik fatura hesaplama modülünde hesaplandığı ve fatura toplam bedellerinin doğru olduğu, şikayet başvurusunun yapıldığı tüm başvurularda bu durumun kendisine yazılı olarak izah edildiği ve hatta birim fiyat hesaplaması ile karşılaştırma yapabilmesi için kendisine söz konusu fiyatların da hesaplanarak bildirildiği ve elektrik fatura hesaplama modülünde faturalarının sağlanması yapıp ekran görüntülerinin de kendisiyle paylaşıldığı, yasal mevzuat gereği Kurum tarafından belirlenen mezkur bedellerin şirketler tarafından kaldırılması, uygulanmaması ya da onaylı rakamlardan farklı olarak

uygulanmasının mümkün olamayacağı ve açıklanan tüm bu nedenlerle şikayet başvurusunun faturalarında herhangi bir hataya rastlanmadığından dolayı " ilgili görevli tedarik şirketi olan Elektrik Perakende Satış A.Ş. hakkında herhangi bir denetimin de başlatılmadığı belirtilmiştir.

4.2. Elektrik Dağıtım A.Ş. Dağıtım Tahakkuk ve Tahsilat Yönetmeliği'nin/2016 tarih ve sayılı yazısında özetle; şikayet ile ilgili konunun Görevli Tedarik Şirketinin faaliyet alanına girmesi ve daha önce ilgili şahsa Perakende Şirketi tarafından cevap verilmiş olması nedeniyle, konuyla ilgili yazınıza cevap verilmesi için Perakende Satış A.Ş.'ye bilgi yazısı yazıldığı belirtilmiştir.

4.3. Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin Faturalandırma Yönetmeliği'nin/2016 tarih ve sayılı yazısında özetle; şikayet başvurusunun yapmış olduğu başvuru neticesinde 08/02/2016 tarihinde hem kendisine hem de Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na cevap gönderdikleri; buna göre daha önce faturalarda Dağıtım, İletim ve Savaş okuma Bedeli olarak görünen kalemlerin 01/01/2016 tarihinden itibaren ' Dağıtım Bedeli ' , Aktif ve Perakende Satış Hizmet Bedeli olarak görünen kalemlerin ise ' Enerji Bedeli ' adı altında birleştirildiği, faturalarda görünen bu bedellerin 01/01/2016 ile 06/01/2016 tarihi arasında çıkan faturalarda, DST kalemi " Dağıtım Sistem Tarifesi " nin, PST kaleminin de " Perakende Sistem Tarifesi " nin kısaltılmış hali olarak kullanıldığı ve faturalandırmanın ise mevzuat hükümleri gereğince yapıldığı belirtilmiştir.

4.4. Ayrıca Elektrik Dağıtım A.Ş. Hukuk Müşavirliği'nden gelen/2016 tarih ve sayılı yazıda özetle; fatura düzenleme işinin 01/01/2013 yılından bu yana Perakende şirketi tarafından yapıldığından fatura içeriğine ilişkin itirazların yasal olarak faturayı düzenleyen ve parasını tahsil eden şirkete yapılması gerektiğinden, şirketin yetki ve sorumluluk alanına girmeyen bir konuda herhangi bir yasal işlem yapılması yasal olarak mümkün olmadığı belirtilmiştir.

C. Olaylar

5. Şikayet başvurusu, ilinde ikamet ettiği konutunda kullandığı elektrik tüketimi sonucu kendisine gelen faturaların son dönemlerde fahiş oranda arttığını fark ederek, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na ilk şikayetini 27/01/2016 tarihinde ulaştırmış ve fatura bedelinde yaşanan artıştan şikayet ederek söz konusu DST (Dağıtım Sistem Tarifesi) nin yasal dayanakları hakkında bilgi istemiştir. Kurum tarafından değişik tarihlerde verilen cevaplarda; 01/01/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yapılan % 6,8 oranındaki zammın nedenleri ve dağıtım bedelinin yasal dayanakları açıklanmış, bunun yanı sıra anlaşılması güç olan fatura bedelleri ile ilgili sadeleştirme yoluna gidildiği ve elektrik hizmetinin dağıtımla ilgili olan bedellerinin (savaş okuma, iletim bedeli, teknik ve teknik olmayan kayıp maliyeti, dağıtım bedeli) tek bir kalem olarak dağıtım bedeli adı altında toplandığını belirterek ayrıca şikayet başvurusunun 2015 yılına ait faturasındaki tüketimin 119,722 kWh iken, 2016 yılına ait faturasındaki tüketim bedelinin 242,681 kWh olduğu da belirtilerek tüketimin iki kattan fazla arttığına ve dağıtım bedelinin toplam fatura bedelinin % 27'sine tekabül ettiği de belirtilerek talep gereği faturalarda yer alan dağıtım bedelinin ayrıntıları yazılı olarak gönderilmiştir.

5.1. Şikayet başvurusu tarafından 01/02/2016 tarihinde Elektrik İşletmeleri A.Ş. tarafından kendisine gönderilen faturaların fahiş surette arttığı ve EPDK'nın, ilgili şirketin haksız kazanç sağladığı bu duruma müdahale etmediği, artış nedeni olan DST (Dağıtım Sistem Tarifesi) kalemi hakkında bilgi verilmesi ve ortada yasal olmayan bir kesinti mevcut ise bu durumun iptali ile şimdiye kadar yapılmış olan haksız kesintilerin kendisine iadesi talebiyle Kurumumuza başvurmuştur.

D. Kamu Denetçisi Zekeriya Aslan'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

6. Şikayete ilişkin inceleme ve araştırma kapsamında; .../2016 tarih ve sayılı yazı ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan istenilen bilgi ve belgeler,/2016 tarih ve sayılı yazı ile Kurumumuza gönderilmiş olup idarenin şikayet konusuna ilişkin açıklamalarına 4.1 numaralı paragrafta yer verilmiştir.

7. Bununla birlikte; şikayete konusu hususun çözümü için ayrıca bilgiye ihtiyaç duyulduğundan bahsi geçen Elektrik Dağıtım A.Ş.'den istenilen bilgi ve belgeler,/2016 tarih ve ve/2016 tarih ve sayılı yazılar ile Kurumumuza gönderilmiş olup ilgili şirketin şikayet konusuna ilişkin açıklamalarına 4.2 ve 4.4 numaralı paragraflarda yer verilmiştir. Elektrik Parakende Satış A.Ş.'nden istenilen bilgi ve belgeler, 01/04/2016 tarih ve sayılı yazı ile Kurumumuza gönderilmiş olup ilgili şirketin şikayet konusuna ilişkin açıklamalarına 4.3 numaralı paragrafta yer verilmiştir.

8. Kamu Denetçisi tarafından, basın ve sosyal medya üzerinde yapılan ayrıntılı ek incelemede şikayet konusuna dair birebir benzerlik gösteren Erzincan Tüketici Mahkemesi sıfatı ile bakan 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 02/02/2015 tarihli ve " faturalara her ay dağıtım bedeli adı altında yansıtılan dağıtım, iletim, kayıp, parakende satış hizmeti sayaç, parakende satış hizmet bedellerinin kaldırılması ve 10 yıl içinde alınanların iadesi " talepli davada, 10/03/2016 tarihinde verilen kararla "... yasal dayanağı bulunmayan dağıtım bedeli kesilmemesine ve geriye dönük olarak da 10 yılın bedelinin ödenmesi..." yönünde karar verildiği tespit olunmuştur. Söz konusu kararın onaylı bir örneği ilgili mahkemeden talep edildiği, bahse konu Erzincan 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin Tüketici Mahkemesi sıfatıyla verdiği 2015/46 Esas ve 2016//121 Karar ile 10/03/2016 tarihli Yargıtay yolu açık olmak üzere vermiş olduğu ilgili karar ile Kurumumuza 12/07/2016 tarihinde ulaştırılmıştır.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

9. **2709 sayılı 1982 Anayasası'nın** "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74'üncü maddesinde; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler..." hükmü yer almaktadır.

10. **6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun Görevi" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrası;** "(1) Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir." şeklindedir.

11. 04/06/2016 tarihinde kabul edilen ve 17/06/2016 tarih, 29745 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **6719 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 21. Maddesi;** " - 6446 sayılı Kanunun **17 nci** maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile altıncı fıkrasının **(a), (ç), (d) ve (f)** bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(1) Bu Kanun kapsamında düzenlenen ve bir sonraki dönem uygulanması önerilen tarifeler, ilgili tüzel kişi tarafından Kurulca belirlenen usul ve esaslara göre, tarife konusu faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içerecek şekilde hazırlanır ve onaylanmak üzere Kuruma sunulur. Kurul,

mevzuat çerçevesinde uygun bulmadığı tarife tekliflerinin revize edilmesini ister veya gerekmesi hâlinde resen revize ederek onaylar. İlgili tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanan tarifeleri uygulamakla yükümlüdür.”

...

“(3) Onaylanan tarifeler içinde, söz konusu tüzel kişinin tarife konusu faaliyetine ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedelleri dışında piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz. İletim ek ücreti bu hükmün istisnasını oluşturur.

(4) İlgili faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içeren Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifede öngörülen ödemelerden herhangi birini yapmaması hâlinde, söz konusu hizmetin durdurulabilmesini de içeren usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Kurul tarafından tüketici özelliklerine göre abone grupları belirlenebilir. Kurulca düzenlemeye tabi tarifeler, doğrudan nihai tüketiciye veya nihai tüketiciye yansıtılmak üzere ilgili tüketiciye enerji tedarik eden lisans sahibi tüzel kişilere yansıtılır.”

“a) **Bağlantı tarifeleri:** Bağlantı tarifeleri, ilgili bağlantı anlaşmasına dâhil edilecek olan bir dağıtım sistemine bağlantı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Bağlantı tarifeleri, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz; bağlantı yapan kişinin iç tesisatının dağıtım şebekesine bağlanması için inşa edilen bağlantı hattı kapsamında katlanılan masraflar ile sınırlıdır. Bağlantı hattının tüketici tarafından tesis edilmesi hâlinde, bağlantı hattı işletme ve bakım sorumluluğu karşılığı dağıtım şirketine devredilir, bu tüketicilerden bağlantı bedeli alınmaz.”

...

“ç) **Dağıtım tarifeleri:** Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım sistemi üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak hizmetlere ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Dağıtım tarifeleri; dağıtım sistemi yatırım harcamaları, sistem işletim maliyeti, teknik ve teknik olmayan kayıp maliyeti, kesme-bağlama hizmet maliyeti, sayaç okuma maliyeti, reaktif enerji maliyeti gibi dağıtım faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur. Dağıtım şirketlerinin tarifelerine esas alınacak teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlar bu kayıpları düşürmeyi teşvik edecek şekilde Kurul tarafından belirlenir. Kurulca belirlenen hedef oranlarını geçmemek kaydı ile teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin maliyetler dağıtım tarifelerinde yer alır ve tüketicilere yansıtılır. Teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlarının tespiti ve değiştirilmesi ile oluşacak maliyetin tarifelerde yer alması ve tüketicilere yansıtılmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından düzenlenir.

d) **Perakende satış tarifeleri:** Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketiciler için, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketicilere uygulanacak perakende satış tarifeleri, görevli tedarik şirketi tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek onaylanır. Tedarik lisansı sahibi şirketin lisansında, elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre değişen tipte tarifelerin veya fiyat aralıklarının uygulanmasına ilişkin yükümlülükler yer alabilir ve buna ilişkin hususlar Kurul tarafından düzenlenir. Perakende satış tarifeleri, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi perakende satış faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

...

“**f) Son kaynak tedarik tarifesi:** Serbest tüketici niteliğini haiz olduğu hâlde elektrik enerjisini, son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarik lisansı sahibi şirket dışında bir tedarikçiden temin etmeyen tüketicilerin rekabetçi piyasaya geçmesini teşvik edecek ve son kaynak tedarikçisinin makul kâr etmesine imkân verecek düzeyde, yürürlükteki perakende satış tarifeleri ile piyasa fiyatları dikkate alınarak hazırlanır. Ancak, bu sınırlamalarla bağlı olmaksızın; Kurulca sosyal ve ekonomik durumlar gözetilerek belirlenecek bir miktarın altında elektrik enerjisi tüketen tüketiciler için ayrı tarife yapılabilir. Son kaynak tedarik yükümlülüğü kapsamında uygulanması öngörülen tarifeler tedarik lisansı sahiplerince ayrıca teklif edilir. Son kaynak tedarik tarifesi, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi son kaynak tedarigi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

...

“(10) Kurum tarafından gelir ve tarife düzenlemeleri kapsamında belirlenen bedellere ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, bu bedellerin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır.” şeklindedir.

11.1.

MADDE 26- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 19-** (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla öngörülen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, Kurul tarafından yürürlüğe konulan mevcut yönetmelik, tebliğ ve Kurul kararlarının bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 20- (1) " *Kurul kararlarına uygun şekilde tahakkuk ettirilmiş dağıtım, sayaç okuma, perakende satış hizmeti, iletim ve kayıp-kaçak bedelleri ile ilgili olarak açılmış olan her türlü ilamsız icra takibi, dava ve başvurular hakkında 17 nci madde hükümleri uygulanır.*”

B. Kamu Denetçisi Zekeriya Aslan'ın Kamu Başdenetçisi'ne Önerisi

12. Kamu Denetçisi tarafından şikayet başvurusuna gönderilen elektrik faturalarının düzenlenmesinin usul ve mevzuata uygun olduğu değerlendirilerek şikayetin reddi yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

C. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

13. Şikayet başvurusu; 3 numaralı paragrafta açıklandığı üzere;'daki ikametgahında kullandığı elektriğe dair son dönem elektrik faturalarında fahiş artış meydana geldiği ve bu şekilde haksız kazanç elde edildiği, EPDK' nın da denetim eksikliği nedeniyle yasal olmayan kesintinin iptali, şu ana kadar yapmış olduğu kesintilerin de tarafına ödenmesi talebiyle Kurumumuza başvurmuştur.

14. Şikayet başvurusunun ilgili başvurusu hakkında izlediği sürece **3, 5 ve 5.1** numaralı paragraflarda yer verilmiştir.

15. Şikayet başvurusu'nun yapmış olduğu talebin incelenmesi neticesinde 04/06/2006 tarihinde kabul edilen ve 17/06/2016 tarih, 29745 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **6719 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 21. Maddesi ile**

26. Maddesi sonucu değişiklik yapıldığı, söz konusu değişikliğe dair gerekçede, Kanuna eklenen hükümler ile konunun hiçbir tereddüde mahal bırakmayacak şekilde düzenlenmesinin amaçlandığı, Kurumun belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında fiyatların taraflarca serbestçe belirlenmesinin esas olduğu, düzenleyici işlemler kapsamında onaylanan bedellerin doğrudan kullanıcı ve son tüketicilerden yahut sayılan ilgililere yansıtılmak üzere tedarikçilerden tahsil edileceği, elektriğin üretimden tüketime doğru akışında üretim, iletim ve dağıtım aşamalarında teknik kayıplar oluştuğu, dağıtım faaliyetinin yürütülmesi aşamasında kaçınılmaz olarak oluşan kayıp-kaçak bedeli ve diğer maliyet unsurlarının da tarifelerde dikkate alınması ve tüketiciye yansıtılmasının gerekli olduğu, tesis edilen eylem ve işlemlerin sayısal nitelikleri ve mali boyutları göz önünde bulundurularak dinamik elektrik piyasasının sekteye uğramaması ve yargının gereksiz iş yüküne boğulmaması amacıyla böyle bir düzenleme yapılmasının gerektiği şeklinde ifadelerin yer aldığı tespit olunmuştur.

16. Yukarıdan beri anlatılan hususlar, şikayet başvurusunun iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, son yasal değişiklikler ve tüm dosya kapsamı hep birlikte değerlendirildiğinde; şikayet başvurusuna gönderilen elektrik faturalarında 01/01/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yapılan % 6,8 oranındaki zammın nedenlerinin ve dağıtım bedelinin yasal dayanaklarının açıklandığı, anlaşılması güç olan fatura bedelleri ile ilgili olarak sadeleştirme yoluna gidildiği ve elektrik hizmetinin dağıtım ile ilgili olan bedellerinin (sayaç okuma, iletim bedeli, teknik ve teknik olmayan kayıp maliyeti, dağıtım bedeli) dağıtım bedeli adı altında tek kalemde toplandığı, şikayet başvurusunun da özellikle konu ettiği elektrik faturalarındaki Dağıtım Sistem Tarifesi olarak belirtilen dağıtım bedelinin; elektrik enerjisinin 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini gerçekleştirmek için gerekli olan tesis ve şebekenin tesisi ile bu tesislerin işletilmesi ve bakımını kapsadığı; şikayet başvurusunun elektrik faturalarında yapılan incelemede ayrıca 2015 yılına ait tüketim bedelinin 119,722 kWh iken, 2016 yılına ait tüketim bedelinin 242,681 kWh olduğunun anlaşıldığı, tüketimin iki kattan fazla arttığı ve haliyle dağıtım bedelinin toplam fatura bedelinin % 27'sine tekabül ettiği de açıklanarak talep gereği faturalarda yer alan dağıtım bedelinin ayrıntılarının yazılı olarak başvurucuya bildirildiği, akabinde 04/06/2016 tarihinde kabul edilen ve 17/06/2016 tarih, 29745 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6719 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yukarıda bahsi geçen maliyet kalemlerinin tüketicilerden alınmasının mevzuata uygun hale geldiği görülmektedir. Somut olayımız açısından bakılacak olursa, kamusal kaynakların verimli, adil, tasarruflu kullanılması yanında devletin kamuya getireceği hizmetlerin kaynağa ihtiyacı olduğu da kuşkusuzdur. Unutulmamalıdır ki birey ve birey topluluklarının devletten faydalandığı hizmetler yönünden sorumlulukları mevcuttur. Bu doğrultuda idarenin kamu yararı ve hizmetin gereklerine aykırı olmamak kaydıyla genel düzenleyici işlemler yapmakta yetkili olduğu ise idare hukukunun temel prensiplerindedir. Başvuruda idare genel düzenleyici işlem yaparken kamu yararı ve hizmetin gereklerine, eşitlik kuralına aykırı kullandığına dair bir iddia olmadığı gibi dosya içerisinde aksini gösteren bilgi, belge ve bulguya rastlanmamıştır. 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu yürürlükte olup Geçici 20 nci maddenin 1 inci bendinde de ilgili başvurular hakkında 6719 Sayılı Kanun'un 17 nci maddesinin kullanılacağına açık olduğunun Kurumumuzca yapılan inceleme sonucu değerlendirilmesi sonucunda, idarenin işleminde herhangi bir hukuka aykırılık tespit edilemediği anlaşıldığından şikayetin reddine karar vermek gerekmiştir.

D. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

17. 2709 T.C. Anayasasının "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesindeki eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 inci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bilgi ve bulguya rastlanmadığı gibi şikâyete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile

İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilemediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

E. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

18. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri de beklenmektedir.

19. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi Yönetim İlkeleri” başlıklı 6’ncı maddesinde "Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum ve davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar." hükmü yer almaktadır. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartınının 41’inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup, benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen "Avrupa Doğru İdari Davranış Yasasında da yer verilmiştir.

20. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; idareden istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği ayrıca idarenin başvuranla ilgili işlemlerinde " kanunlara uygunluk, makul sürede karar verme, hesap verilebilirlik, şeffaflık, kararların gerekçeli olması, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi " **ilkelerine uygun davrandığı**, ancak idarenin, şikâyetçiye verdiği cevapta " hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini " göstermediği bu nedenle karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi **ilkesine uymadığı** anlaşılmış olup, idarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

21. 29/06/2012 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 inci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumu'na, dava açma süresi içinde yapılan başvuru, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, 21 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi halinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararın ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

22. 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40 ıncı maddesinin 2 nci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı Tüketici Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre şikayetin **REDDİNE**,
Kararın şikayetçiye, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na ve Elektrik Dağıtım A.Ş. ne tebliğine,
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

e-imzalıdır

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi